

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci žalobců: **a) A. M., b) A. S.**, zast. Mgr. Janem Urbanem, advokátem se sídlem Heyrovského 1178, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2012, č. j. OAM-504/VL-07-K03-R2-2008-1, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 7. 2013, č. j. 28 Az 27/2012 - 67,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce a) **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Řízení o kasační stížnosti žalobce b) **se zastavuje**.
- III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- IV. Ustanovenému zástupci stěžovatelů, Mgr. Janu Urbanovi, advokátovi se sídlem Heyrovského 1178, Hradec Králové, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **6364,60 Kč**. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou kasační stížností se žalobci (dále jen „stěžovatel a) či b)“ nebo též „stěžovatelé“) domáhají zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“), ze dne 30. 10. 2012, č. j. OAM-504/VL-07-K03-R2-2008-1. Tímto rozhodnutím jim nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „zákon o azylu“).

Azylový příběh stěžovatelů je u Nejvyššího správního soudu projednáván již podruhé. Rozsudkem ze dne 30. 6. 2010, č. j. 9 Azs 16/2010 – 229, rozhodl zdejší soud o zrušení rozsudku krajského soudu ze dne 11. 12. 2009, č. j. 29 Az 48/2008 – 152, kterým byla

zamítnuta žaloba stěžovatelů proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2008, č. j. OAM-504/VL-07-K03-2008. Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku vyslovil právní názor, že příběh stěžovatele a), resp. celé jeho rodiny, nelze považovat za nevěrohodný, neboť se vyznačuje jasnou a jednotnou dějovou linií týkající se jeho praktické podpory politických stran bojujících za práva Kurdů. Na základě takového závazného posouzení věci krajský soud rozsudkem ze dne 16. 11. 2010, č. j. 29 Az 48/2008 – 269, rozhodl o zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného a zavázal jej, aby o žádosti stěžovatelů o udělení mezinárodní ochrany rozhodl v intencích názoru Nejvyššího správního soudu.

Žalovaný rozhodl, že se stěžovatelům neuděluje žádná z forem mezinárodní ochrany. Po podrobné rekapitulaci zjištěných skutečností, informací získaných z doplňujících pohovorů a posouzení aktuálních informací ohledně situace v zemi původu stěžovatelů konstatoval, že důvodem, proč stěžovatelé o mezinárodní ochranu žádají, je příslušnost ke kurdské menšině, resp. problémy stěžovatele a) v souvislosti s jeho aktivitami ve prospěch prokurdských stran a zejména v souvislosti se zapojením jeho bratra ve prospěch PKK a na to navazující problémy jeho manželky, dále obavy z nedostatečné lékařské péče v případě nuceného návratu do Turecka a obavy z pokračování násilí, které rodinu přivedlo k odchodu z Turecka. Žalovaný dospěl k závěru, že politická činnost stěžovatele a) v kurdských stranách HADEP, DEHAP a DTP nebyla nikterak významná. Neshledal zájem bezpečnostních složek z důvodu členství v prokurdských stranách, ale v souvislosti s aktivitami bratra stěžovatele a), který měl být aktivním bojovníkem PKK. Tato organizace je v USA i Evropě považována za teroristickou organizaci. Bylo zdůrazněno, že v případě návratu do země původu by měl stěžovatel a) přestat aktivně podporovat organizaci PKK, aby tím předešel mnohým životním komplikacím. Žalovaný neshledal u stěžovatelů naplnění žádného azylově relevantního důvodu ve smyslu § 12 zákona o azylu. Stejně tak neshledal, že by stěžovatelům měla být udělena jiná z forem mezinárodní ochrany. Tyto závěry pak potvrdil i krajský soud.

Proti rozsudku krajského soudu podali stěžovatelé kasační stížnost, v níž uplatňují námitky ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Mají za to, že i když je udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu volnou úvahou žalovaného, nezabývá jej povinnosti vypořádat všechna významná tvrzení stěžovatelů z hlediska možného naplnění podmínek této formy mezinárodní ochrany. V odůvodnění žalovaného zcela chybí úvaha o tom, jaký bude mít omezený rozsah zdravotní péče v zemi původu vliv na zdravotní stav stěžovatele a) a členů jeho rodiny. Stěžovatel a) je přesvědčen, že tento omezený rozsah zdravotní péče povede ke zhoršení jeho zdravotního stavu. Pokud se žalovaný nevypořádal se všemi skutečnostmi a tvrzeními stěžovatelů, lze usoudit, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné. Pokud pak krajský soud toto rozhodnutí pro tuto vadu nezrušil, kasační stížnost je důvodná dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Stěžovatelé tvrdí, že se krajský soud v napadeném rozsudku nevypořádal s jejich námitkou, že rozhodnutí správního orgánu je nezákonné z důvodu opakovaného porušení povinností správního orgánu plynoucích z § 2 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Správní orgán při svém rozhodování nedbal dostatečně povinnosti zjistit řádně stav věci a řádně se nevypořádal se všemi skutečnostmi významnými pro posuzovanou věc. Odůvodnění napadeného rozsudku považují stěžovatelé za nedostatečné. Krajský soud pouze přebíral úvahy žalovaného, aniž se

pokračování

uváděnými důvody zabýval věcně. Stěžovatelé tak považují napadený rozsudek za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

Přijatelnost kasační stížnosti dle § 104a s. ř. s. stěžovatelé odvozují z pochybení krajského soudu spočívajícího v tom, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí není zřejmé, jak se vypořádal s konkrétními tvrzeními stěžovatelů, které mohou mít nepochybně význam z hlediska možného naplnění důvodů pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Toto zásadní pochybení mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelů.

Z uvedených důvodů stěžovatelé Nejvyššímu správnímu soudu navrhují, aby napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že v případě stěžovatelů bylo postupováno v souladu se zákonem, soud i správní orgán se podrobně zabývaly všemi důvody, které stěžovatele vedly k opuštění země původu. Odkazuje v plném rozsahu na odůvodnění svého rozhodnutí i na rozsudek krajského soudu.

Žalovaný z uvedených důvodů navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

Podáním ze dne 12. 9. 2013, označeným jako „Zpětvzetí kasační stížnosti v částečném rozsahu“, které bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno dne 17. 9. 2013, vzal stěžovatel a) kasační stížnost částečně zpět v rozsahu týkajícím se stěžovatele b). Vzhledem k tomu, že projev vůle, jímž došlo k částečnému zpětvzetí kasační stížnosti, je jednoznačný a nevzbuzuje žádné pochybnosti, Nejvyšší správní soud v souladu s § 47 písm. a) s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., řízení o kasační stížnosti ve vztahu ke stěžovateli b) zastavil.

Nejvyšší správní soud se poté proto zabýval posuzováním přijatelnosti kasační stížnosti pouze ve vztahu ke stěžovateli a).

Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud nejprve v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. Znaky tohoto pojmu jsou naplněny v případě „rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přípustná v následujících typových případech:

1. Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
2. Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
4. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele*.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

V projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k názoru, že kasační stížnost stěžovatele a) nepřesahuje jeho vlastní zájmy ve smyslu shora uvedeného, a proto rozhodl o jejím odmítnutí pro nepřijatelnost.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí, kterou stěžovatel spatřuje v nevypořádání námítky nedostatečně zjištěného skutkového stavu a v nedostatečně odůvodněném rozsudku krajského soudu. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Lze konstatovat, že napadený rozsudek splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tj. jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Zdejší soud považuje rozsudek krajského soudu za dostatečně odůvodněný. Krajský soud uvádí, že žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí velmi podrobně a přesvědčivě rozebírá příběh stěžovatele a), z čehož jasně vyplývá, že považoval zjištěný skutkový stav za dostatečný. Námitka stěžovatele a) tak není důvodná.

V souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu navíc lze připustit, aby v případě, kdy je rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou, shodují-li se uplatněné důvody, a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, aby si krajský soud správné závěry žalovaného se souhlasnou poznámkou osvojil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, publikovaný též pod č. 1350/2007 Sb. NSS).

Kasační soud považuje za vhodné uvést, že důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu možného porušení práv. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 170/2004 – 72).

Důvodem, proč stěžovatel a) o mezinárodní ochranu žádá, je příslušnost ke kurdské menšině, resp. jeho problémy v souvislosti s jeho aktivitami ve prospěch prokurdských stran

pokračování

a zejména v souvislosti se zapojením jeho bratra ve prospěch PKK a na to navazující problémy jeho manželky, dále obavy z nedostatečné lékařské péče v případě nuceného návratu do Turecka a obavy z pokračování násilí, které rodinu přivedlo k odchodu z Turecka.

Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku podrobně posoudil uvedené důvody a dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného je zcela zákonné. S tímto závěrem se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud. V souvislosti s příslušností stěžovatele a) ke kurdské menšině a aktivitami ve prospěch prokurdských stran zdejší soud ze správního spisu ověřil, že v Turecku legálně působí politické strany hájící kurdské zájmy a řadoví členové prokurdských stran nebyli a nejsou perzekvováni pro své členství v těchto stranách. Stěžovatel a) navíc při pohovoru se žalovaným uvedl, že jeho politická činnost nebyla nikdy nikterak významná. Správní orgán tak správně dospěl k závěru, že stěžovatel a) nebyl v zemi původu pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod.

Co se týče aktivit stěžovatele a) ve prospěch organizace PKK, která je vedena na seznamu teroristických organizací, a s těmito aktivitami souvisejících problémů stěžovatele a) (časté zadržení, výslechy, někdy i fyzické násilí), odkazuje zdejší soud na svou judikaturu, která konstatovala, že „*postih propagace teroristického separatistického hnutí s občasnými teroristickými projevy ze strany státních orgánů v určité zemi (byť zatížen určitými excesy) nelze považovat za pronásledování z důvodu podle § 12 zákona o azylu.*“ (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 6. 2006, č. j. 3 Azs 207/2005-57). Je tak nutné přisvědčit závěrům žalovaného i krajského soudu, že zájem o osobu stěžovatele a) ze strany bezpečnostních složek Turecka lze považovat za zcela legitimní, protože organizaci PKK aktivně pomáhal (vozil zbraně, sháněl oblečení, poskytoval potraviny) a rovněž mohl disponovat informacemi o bratrovi, který je aktivním bojovníkem organizace PKK. Nejvyšší správní soud má za to, že projevy ze strany státních orgánů, byť zatížené určitými excesy s možností vystavení určité policejní šikaně, nedosahují patřičné intenzity pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu.

Za souladné se zákonem považuje zdejší soud i neudělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Žalovaný vycházel z lékařských zpráv vztahujících se ke stěžovateli a), dále si obstaral zprávu ze sítě tzv. důvěrných lékařů ze dne 14. 6. 2012, jejíž obsah možnosti léčby hepatitidy typu B, kterou trpí stěžovatel a), a dostupnost nezbytných léků potvrzuje. Nebylo prokázáno, že v zemi původu byla dětem odpírána lékařská péče. Z informací o Turecku plyne, že i osobám, jež si dlouhodobě neplatí pojistné, je poskytována akutní lékařská pomoc. Vzhledem ke zdravotním problémům stěžovatele a) je na místě, aby si zdravotní pojištění hradil a zajistil si tak nutný zdravotní standard pro svůj následný život. Pro úplnost je třeba konstatovat, že stěžovatel a) během pohovoru ke svému zdravotnímu stavu konstatoval, že bere pravidelně léky a dodržuje, co mu doporučili lékaři. Lze dodat, že během psychologického vyšetření ze dne 3. 7. 2012 uvedl, že „*je zdravý, pouze chce pomoci svým dětem, potřebuje zajistit rodinu...*“ Jeho zdravotní problémy se nedají označit za takové, které by se nedaly léčit v zemi s nižším standardem zdravotnického systému. Kvalitnější lékařská péče či její snadnější dostupnost není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Úvahy žalovaného i krajského soudu se nijak nevymykají racionální, akceptovatelné míře volného uvážení dané § 14 zákona o azylu, která je omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického

právního státu (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55). Námitky stěžovatele v otázce nedostatečného posouzení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu tak nejsou z výše uvedeného důvodné.

Žalovaný při posouzení tzv. doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu své závěry náležitě logicky a přesvědčivě odůvodnil. Z nich plyne, že v Turecku byl zrušen trest smrti, z trestního zákoníku byl vypuštěn odstavec o trestnosti podpory ozbrojené organizace. Rovněž bylo zmíněno bezproblémové vystavení cestovních dokladů pro celou rodinu stěžovatele a). O odklonu ze zájmu bezpečnostních složek svědčí i bezproblémový rok 2007 do odchodu celé rodiny ze země původu v roce 2008. Turecko se nenachází ve válečném konfliktu vůči jinému státu, ani ze zpráv o Turecku nevyplývá situace permanentního vnitřního ozbrojeného konfliktu. V Turecku se zejména přičiněním organizace PKK střídají období klidu a neklidu. Nejvyšší správní soud však poukazuje na prohlášení šéfa organizace PKK Abdullaha Öcelana ze dne 21. 3. 2013, kde vyzval bojovníky PKK k příměří. Žalovaný správně poukázal i na možnost vnitřního přesídlení v rámci Turecka s ohledem na skutečnost, že v tureckých velkých městech žije značné množství kurdské populace. Ve shodě se žalovaným i krajským soudem Nejvyšší správní soud neshledal, že by v případě návratu do země původu hrozilo stěžovateli a) skutečné nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu.

Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený zástupce stěžovatele Mgr. Jan Urban, advokát se sídlem Heyrovského 1178, Hradec Králové, provedl ve věci jeden úkon právní služby v hodnotě 3 100 Kč spočívající v sepisu kasační stížnosti. Provedl tedy úkon právní služby ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), dále jen „advokátní tarif“. Jelikož však Mgr. Urban zastupuje dvě osoby, tak je nutné aplikovat § 12 advokátního tarifu, který stanoví, že jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu mimosmluvní odměna snížená o 20 %. Z výše uvedeného plyne, že zástupci náleží odměna ve výši 4 960 Kč. Podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu náleží ustanovenému zástupci stěžovatele i náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč. Celková částka odměny za zastupování tak činí 5 260 Kč. S ohledem na skutečnost, že Mgr. Jan Urban je plátcem daně z přidané hodnoty, je nutné tuto daň přičíst ve výši 1 104,60 Kč k přiznané odměně. Celková částka odměny za zastupování byla stanovena na 6 364,60 Kč. Tato částka bude zástupci stěžovatelů vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

pokračování

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. prosince 2013

JUDr. Radan Malík
předseda senátu